

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő Dr. Kics Pál.
TELEFON SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közlünk

Becsületes kereset.

Makó, február 16.

Tisza válasza a margitszigeti panama tárgyában megrendelt interpellációra körülbelül egy kis félórát tartott és ime, olyan bő anyagot szolgáltatott, hogy kezdjük belátni: helyesen cselekszenek, ha téllenségben töltik idejüket és rövid munka után hosszú pihenésre térnek.

Lám, a naphosszat hivatalaikban görnyedő tisztviselők, a gépek mellett vagy munkatermekben verejtékező munkások, a mindennapi kenyérért kétségbeesett küzdelemben roskadozó iparosok és ennek a szerencsétlen gyarmatoszágnak minden nyomorúságban selymődő, tengődő lakosa — elgondolkozhatik hosszasan a miniszterelnöki beszéden. Bizonyos, hogy még ál-munkában sincs nyugtunk a miatt, a mit a miniszterelnök a könnyű és könnyelmű pénzkérés védelmében félóra alatt egy beszédbe halmozott.

Hol van az a tisztviselő, aki görnyedő, idegemesztő, restanciákkal küzdő munkájával egy esztendő alatt 50'000 koronát keres?

És ime, azt kell hallaniok, hogy Horánszky Lajos ur egyetlen utjával Lukácsról a Forgalmi bankig ötvenezer koronát keresett és — mint Tisza mondja — becsületesen meg is érdemelte azt. Ugyanerről az úrról a Dési-Lukács pör tárgyalása óta köztudomású, hogy keresett a sópanama idején is 130000 koronát, de — boldog ember! — nem is emlékszik rá, hogyan jutott ehhez a vagyonnak is tekintélyes összeghez.

Hol van a munkásember, aki egy egész küzdelmes élet során sok fáradsággal, még több nélkülözéssel össze tud takarítani öregnapjaira ötvenezer koronát?

És, ime, most azt hallják a miniszterelnöktől, hogy Korniss Károly gróf egy pár jó szóért, reggeltől estig gazdagabb lett ötvenezer koronával.

Az iparos küzdök, éheznek és táncol az árverések kétségbeesett forgatagában, míg az olyan iparos, akinek véletlenül közeli rokona van a közmunkák tanácsánál — máról holnapra hetvenezer koronát vág zsebre.

Hát van e még tisztességes gondolkodású ember ebben az országban? Így kiáltanak föl egy-egy álmatlan éjszaka gyótródései után azok, kik becsületes munkával keresik a kenyerüket.

És csoda-e, ha mindenki arra gondol, hogy érdemes-e becsületesnek maradni, amikor valóságos belső titkos tanácsosok, méltóságos urak és köztisztviselők sülkerező emberek vagyont keresnek társult lelkiismerettel és védelmet nyernek

a király első bizalmasától, az ország sorsának intézőjétől.

A köztisztesség kiterítve fekszik és naponként kevesedik a siratók száma és szaporodik a sereg, mely a hagyatékon osztozkodni akar.

Igazán jó, hogy minél ritkábban jönnek össze Tisza vezérlete, Beöthy kommandója alatt Lukács László cifra katonái.

Készülődés holnapra.

Az ellenzék a Házban.

Ma az egész vonalon megindult a politikai élet. Az egyes ellenzéki pártok tagjait a vezérek ma estére értekezletre hívták össze, délután öt órakor pedig a vezérek ültek össze tanácskozássra, hogy a következő taktika felől határozzanak. Az eredményt már előre tudjuk, az ellenzék holnap megjelenik a Házban.

Tudja az ellenzék, hogy a parlamentben ugyanis úgy sem tudna eredményt elérni s azért inkább a felszólalások magas szárnyalásával igyekszik meggyőzni a közvéleményt a kormány javaslatának tartathatalan voltáról.

A javaslat vitájában csak a vezérek vesznek részt. A független párt részéről Apponyi Albert gróf, az alkotmánypárt részéről gróf Andrássy Gyula, a néppárt részéről pedig Rakocsvszky István vesznek részt a vitában. Lehet azonban, hogy kivülük még az ellenzék néhány nevezetesebb tagja is felszólal, de a vita két-három napnál alig fog tovább tartani. A kiscgazdák nevében nagyatádi Szabó István szólal fel.

A választókerületek vitája tehát nem sima lefolyásnak ígérkezik. Sokkal hevesebb harcra van azonban kilátás a szerdal két interpelláció és az elnökség ellen benyújtandó bizalmatlansági indítvány megokolása során. A bizalmatlansági indítványt eddig 94 ellenzéki képviselő, tehát az egész Háznak majdnem negyedrésze írta alá.

A bizalmatlansági indítványt Mezőssy Béla, az alkotmánypárt tagja jegyzi be.

A sajtószubvenciók elszámolása.

Régi Házhatározat kötelezi a kormányt.

Megirtuk, hogy a képviselőház egyik legközelebbi ülésén az ellenzék interpellációt fog bejegyezni a kormánylapok szubvenciójának nyilvánosságra hozatala ügyében. Most emlékeztetnek bennünket arra, hogy dr. Kmety Károly egyetemi professzor, volt országgyűlési képviselő, a koalíciós kormány idején a sajtópausálék tisztázása ügyében

akciót fejtett ki, sőt Házhatározatot is provokált. Egyik lap munkatársa felkereste Kmetyt és megkérte, közölje vele akciójának történetét és jelentőségét a mai viszonyokra. Kmety a következőket közölte:

— A dolog úgy áll, hogy van egy jogérvényesen hozott és kötelező hatályában fennálló országgyűlési, illetőleg képviselőházi határozat, a mely imperative kimondja, hogy a mindenkori kormány a költség előirányzat benyújtásával kapcsolatosan, vagyis azzal egyidejűleg, köteles részletes kimutatást terjeszteni a Ház elé arról, hogy a kormány minő forrásból, milyen célból, mily szolgáltatást, mily összeggel szubvencionálja az egyes sajtóorganumokat. A határozatot úgy értelmezte a Ház, hogy a kimutatás terjeszkedik ki a rendelkezési alaphoz tartozó hírlapsegélyezésekre is, tekintet nélkül arra, hogy a kormány a rendelkezési alapról zár számadási részletes elszámolással nem tartozik. A Ház ezen határozatát indítványomra nagy többséggel hozta meg és szinte pártkülönbség nélkül járultak hozzá a Ház minden oldaláról, sőt ha jól emlékszem, az akkori miniszterelnök és belügyminiszter sem ellenezte e határozati javaslatnak elfogadását. Egészen világos tehát, hogy úgy az azóta fennállott, mindegyik minisztérium, miképpen a mostani kormány nemcsak erkölcsileg, de jogilag is kötelezve vannak azon el nem évült és meg nem változtatott Házhatározat végrehajtására.

Több évek óta távol állok az aktív politikától és így nem tudom, hogy megtelekez-e az időközi miniszteriumok az említett Házhatározatnak, — mert ha nem valósággal jogi felelősséget maga után vonó mlasztás ferheli őket. Gondolom, hogy a jelenlegi kormány nem fog habozni, hogy a Házhatározatot respektálja és a követelt részletes kimutatást azonnal és ezután is évenként be fogja nyújtani. Látnivaló, hogy az ügynek illetlen körülményei között újabb interpelláció nem irányulhat Házhatározatra, hanem csak felelevenítés jelentőségével és jellegével bírhat és oda célozhat, hogy a jelenlegi kormány a fennálló Házhatározatoknak kötelességszerűleg eleget tegyen. Erre tehát a kormány újabb interpelláció nélkül is köteles és ki nem térhet ezen kötelessége alól esetleges hivatkozással arra, hogy a Házhatározatnak sem a koalíció, sem a Héderváry-, sem a Lukács-kormány eleget nem tett.

— Kinevezés. Kuhn Jánost a makói kir. járásbíró végrehajtóját Szegedre helyezték át a nemrég elhalt Sebesztha Vilmos végrehajtó helyére.

A margitszigeti panama a bíróság előtt.

Az igazságügyminiszter utasítása.

A margitszigeti botrányügy még mindig felszínen van. A rendőrségen serényen folynak a kihallgatások az ismeretes büntető feljelentés ügyében. A kormány pedig hogy a hatóság munkáját megkönnyítse, az ügyről birtokában lévő adatokat és aktákat rendelkezésére bocsátotta az ügyészségnek.

Az Általános Forgalmi Rézvénytársaság ellen beadott feljelentés dolgában vasárnap délelőtt folytatódó kihallgatásokat tartott dr. Sándor László rendőrtanácsos a főkapitányságon. Kihallgatta Tibor Róbert igazgatót, valamint a részvénytársaság több tisztviselőjét, hogy megállapítsa, vajjon szabályszerűen és helyesen történt-e a kiadási tételek könyvelése.

Mielőtt az iratok véglegesen átkerülnének az ügyészségre, ma még azoknak a hírlapíróknak a kihallgatása következik, akik Guthi Imre és B. Virág Géza névsorában szerepelnek.

Sándor tanácsos beidézte valamennyi a listán szereplő hírlapírókat, akiknek kihallgatása 10 óra után kezdődött.

A bíróság előtt Tisza a játékbankügyből birtokában volt aktákat rendelkezésére bocsátotta a bíróságnak.

Ez a nap szenzációja. Bizonyos, hogy ezt az odiosus ügyet csak a bíróság előtt lehet tisztázni és nem privát kihallgatások és vizsgálatok útján.

Az igazságügyminiszter a legapróbb részletekig kiterjedő vizsgálatot rendeli el. Az ügyészség — ha a rendőri vizsgálat véget ér — átküldi az aktákat a vizsgálóbíróknak.

A Budapesti Újságírók Egyesületének elnöksége az egyesület választmányát ma délután három órára választmányi gyűlésre hívta össze a margitszigeti ügyben, hogy tisztázza az ügyet és Tiszának válaszoljon az újságírókkal szemben emelt alaptalan vádjára.

Tisza és a sajtó.

A miniszterelnök nem tud nevelkel szolgálni.

Tisza István a parlamentben leplezte a sajtót, azt a sajtót, amelyet úgy akar megrendszabályozni, hogy irmag se maradjon belőle. Ezuttal azzal gyanúsította meg a sajtót, hogy az is kapott a margitszigeti pinkapénzből. Nem csak a kormány kapott egymillió és négy-százezer koronát, hanem — ezzel

védekezik a miniszterelnök ur — a sajtó is kapott százezeket.

Miért kapta ezt a pénzt a sajtó! A Forgalmi R. T. által feladott szabályszerű hirdetésekért kapta. Ha bármely üzleti haszonra dolgozó cég hirdetni akarja a maga üzletét, ezért a hirdetésért fizetnie kell.

Ez csak természetes. A sajtó szerelemből nem élhet meg és ha a „Matin“ vagy a „Neue Freie Presse“ nem szégyenli magát és el mer fogadni hirdetési díjat, akkor nincs a lapoknak se szégyelnie valójuk.

Mindenki tudja, hogy a külföldi lapok még a parlamenti beszédek és a színházi kritikákat is megfizetik. Sőt a kormány tudatja ezt a legjobban, mert legutóbb — eléggé ismeretes — öszszekötésben állt egy-két külföldi lappal.

Sokkal súlyosabb azonban, hogy — a miniszterelnök szerint — hírlapírók is kaptak vagy 39.000 koronát. Ez már valóban kompromittáló és ép az jellemzi a tisztességes újságírókat, hogy a leleplezés után rögtön követelték a — neveket. Ha vannak oly hírlapírók, akiket tisztességtelen módon megfizettek, ezt akarták meg tudni.

A becsületes tisztességes sajtó örülne a legjobban, ha kizárhatná a maga kebeléből azokat az egyéneket, akik a becsületes és tisztességes újságírói kar rovására viszszaélnék a nyomtatott betű hatalmával.

Tiszta szavaival élünk:
— Gyanusitani nevek nélkül frívól játék.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár február 17. Kedd Róm. kath. D Hatv. v. Protestáns D Hatv. v. Görög orosz február 2 D Hatv. Nap kel 7 óra 10 percek, nyugszik 5 óra 18 percek.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Nyugaton a fagy gyengülése várható. Sürgönyprognózis: Nyugaton enyhébb. Déli hőmérséklet — 3-8C.

— Megfelebbezett határozat. Makóváros képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy a két városi tanácsost kiket a törvény értelmében február hó elsejétől kezdődőleg állásuktól felmentettek, mint hitese becsületeseket a ciklus lejártáig alkalmazza. E határozat ellen ma L ó k ó s Zoltán dr. és Holler György dr. adtak be felebbezést, kik felebbezésükben azt vitatják, hogy a két tanácsos jogosan követeli fizetését a ciklus lejártáig mint tanácsos is, mert szerzett joguk van.

— Makóváros erdővásárlása. Makóvárosa mint ismeretes, Nagyhalmágyon erdőt vásárolt. A városnak ezt az erdővásárlását most a miniszter is jóváhagyta.

— Újabb iskola bezárás. Paku Imre dr. városi főorvos ma jelentést tett a város polgármesteri hivatalánál, hogy a Bajza utcai áll. iskola növendékei között a kanyaró járványszerű jelleggel fellépett, mi-éért is indítványozza az iskolának 14 napra való bezárását. A polgármester az iskola bezárása iránt előterjesztést tett az alispáni hivatalánál.

— Figyelmeztetés bizonyos áruk megjelölésére nézve. Tekintettel arra, hogy törvények és rendeletek bizonyos áruk megjelölését kötelező teszik és amennyiben ez egyáltalában nem vagy nem helyesen történne, a mulasztók ellen a kihágási eljárás megindítását rendelik el, az aradi kereskedelmi kamara nyomtatékosan felhívja az érdekelte kereskedők figyelmét ezekre a szabályokra, megjegyez-ven azt, hogy ha ezek előttük ismeretlenek volnának, a Kamara a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást róluk. Ezáltal a Kamara csupán három, gyakrabban előforduló mulasztásra kívánja a kereskedők figyelmét felhívni: 1. Táblaolaj elnevezés alatt szabad ugyan mindenféle emberi élvezetre alkalmas olajokat forgalomba hozni, amelyek nem kizárólag olajbogyóból, hanem másféle növényekből is állíthatnak elő, de ha a közön-ség kifejezetten bizonyos mi-ő-ségű és származású olajat kér, a kereskedő csak ilyen tartozik kiszolgáltatni. 2. A zománczott pörköltkávé pusztán pörköltkávé név alatt nem hozható forgalomba, hanem csakis „zománczott“ jel-zővel ellátva. 3. Lisztet számjelzés nélkül raktáron tartani vagy eláru-sítani szintén tilos.

— Anyakönyvi kijegyzések magáncélra. A belügyminiszter egy konkrét esetről kifolyólag körren-deletet bocsátott ki a vármegye alispánjához, melyben utasítást ad arra nézve, hogy az anyakönyvek-ből kijegyzéseket az érdekelteken kívül magáncélra kiszolgáltatni tilos. Az állami anyakönyvekből csak hivatalos célra adhat ki az anyakönyvvezető kivonatokat és ki-jegyzéseket.

— Rendelet az iskolák címtáblái-ról. Az iskolák címtáblái nem mindenütt ragyognak a tisztaság-tól. A nyári nagy takarítás után, amikor az iskola külső falát is bemeszlik, az iskola címere ren-desen tisztítatlan szokott maradni. Nem úgy lesz az ezután! A közoktatásügyi miniszter ren-deleltől ugyanis a tanfelügyelők utasították az iskolák igazgatóit, tanítóit, hogy a címtáblákat legalább havonként egyszer tisztogattassák meg az iskolaszolgával. Kötelességévé tette a miniszter minden tanfelügyelőnek, hogy iskolalátogatásai alkalmával a címtáblák rendben tartását szigo-ruan ellenőrizze.

— A családi viszálykodás áldo-zata. Az elmúlt napokban sokat és részletesen írunk a Ménesi István esetéről. Ez a részeges ember ittas állapotában állandóan kinezta, gyötörte családját. A múlt héten mikor részegen tért haza, feleségét kezdte üldözni, mit nem tudott nézni 19 éves hasonló nevű fia és megfélekedve teljesen ön-magáról, balját ragadott és azzal fejbe vágta apját, kit akkor a megyei kózkórházba szállítottak. A súlyosan sérült ember egy percre sem tért magához és szom-baton meghalt. Tegnap boncolták fel Szobonya Miklós járásbíró je-lenletében Paku Imre dr. városi főorvos és Molitörisz Kálmán dr. kórházi főorvos.

— Tűz a Teitsch-féle fátalepen. Ma délután a Teitsch-féle fátalepen tűz ütött ki. Egy 4-5 méter hosz-szu zsindely készítő szin teteje gyuladt meg, mit azonban a mun-kások a kellő időben észre vettek és a tüzet eloltották azelőtt még

mielőtt nagyobb baj keletkezett volna.

— Hátlan eseléd. Bence Sándor mészárosnak Poós István nevű cse-lédje tegnap míg gázdája távol volt hazulról ellopta annak teljesen új subáját és azt egyik Sirkert-utcai korosmában 8 koronáért eladta. A pénzzel meg akart lépni, de a vasut-nál a rendőr elosipte, így most ellene lopás büntetése miatt az eljárást meg-indították.

— Ime, a háború! A most lezaj-lott Balkánháború rémét a lapok utján mindenki ismeri, de azt tel-jes valóságában az aki nem látta, fölfogni nem tudja. Holnap este azonban a makói Uránia színház-ban „Ime, a háború!“ címmel egy három felvonásos drámát mutatnak be a Balkán háborúból, mely ezt a vérengző háborút az ő rémes valóságában mutatja be.

— Baj a szűz dohány miatt. A dohány, ez a minden idők legtöbb férfiemberének kedvence esemegéje okozott kellemetlenséget Blidár Zsiva dombegyházpusztai béresnek. Ugy gondolta, elég olesón jut hozzá, mert mintegy 10 kilegrammot vett 4 korona 20 filléért, azonban a csend-őrök megtudták és feljelentették Blidárt a bíróságon.

— Megzavart tolvajok. Sipos Jó-zsefné és András nevű fia kever-mesi lakosok a múlt hét egyik esté-jén észrevették, hogy valaki a szomszédjuk kertjében járkal. Ki-szaladtak az utcára, hogy szomszéd-jukat: Szabó Pált figyelmeztessék az esetre, amikor az utcára léptek, egy nőalak egy libát szorongatva a hóna alatt, kisurrant a szomszéd udvárá-ból s elmentek. Sipos András egy fadarabot dobott a menekülő alak után, amire az eldobta zsákmányát és elfutott. A csendőrség nyomozza a tolvajt.

— Büntető eljárás a macskalopás miatt. Népies babona, hogy a lopott macska jó egerész és legjobban megszereti a gazda házát. Ebből az elvből és a korosmából kiindulva, Labodár Zsigmond kisoratosi lakos a múlt hét egy estéjén betért Bába Má-tyás ottani lakos zártalan udvarába. A háznak udvarföldi ablakában egy macskát látott s azt elvitte magával. Mivel Labodár nem először lopott már így macskát el, most megindi-tották ellene a büntető eljárást.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek. Benke Kálmán Lengyel Juliánával, Szentpéteri Imre Kis Juliánával, Janity Miksa Kádár Esz-terrel, Igaz Antal Simson Annával, Szilágyi Antal Rozsogi Mariával. Elhaltak: Fekete István 20 hónapos, Ménesi István 45 éves, Kövecs Már-ton 49 éves, Krázl Terézia Özv Ott Lajosné 74 éves, Paku József 94 éves, Fodor Erzsébet 4 hónapos, Faragó Etelka Lenhárt Jánosné 29 éves, Papp Klára Özv Papp Józsefné 64 éves, Panyor Katalin Galamb Istvánné 58 éves korában.

A MAKÓI PIACRÓL.

Hatvan korona a dughagyma.

Makóváros tegnapi piaca az utóbbi idők egyik legátogatottabb hetipiacának mondható.

Gabonaművekben ugyan nem igen volt nagyobb a hozatal, mint máskor, de azért a gabonapiac is élénkebb volt.

Az árakban ugyan nem igen történt az elmúlt jelentésünk óta változás. A búzának ára méter-mázsánként 23 korona volt a tegnapi piacon. Budapesten pedig 25 koronát fizettek érte.

A kukorica ára sem emelkedett, mert úgy Makón, mint Budapesten 14 koronát fizettek métermázsán-ként.

Jóval élénkebb volt azonban a hagymapiac. Itt tartós az áremel-kedés. A vöröshagymának méter-mázsája 16-18 koronáért kelt és e cikkben elég nagy volt a keres-let. Nagy keresletnek örvendett a fokhagyma, amelynek métermáz-szájáért 65 koronát fizettek.

A dughagymának ára is emel-kedett és a tegnapi piacon már 60 koronát fizettek métermázsá-jáért.

Makói fiatal ember tragédiája.

Halál a vonat kerekei alatt.

Ma délelőtt 11 órakor Szabó Ferenc járandói csász a marsi ha-lom mellett egy fiatal embert talált a földön arccal lefelé fordulva.

A csász próbálta a fiatal embert kőteni, de miután az nem mozdult még sem, a csász azt hitte, hogy a szerencsétlen fiatal ember az éj-jel ittas állapotban került a marsi halom mellé és ott megfagyott a nagy hideg következtében.

Szabó Ferenc csász a téglagyár telefonján értesítette a borzalmas leletről a rendőrséget, kik azonnal kiszállottak a helyszínre és azon-nal megállapították hogy a fiatal ember neve Szabó Antal, ki nem fagyott meg, hanem a vonat ütötte el és homloka teljesen szét volt roncsolva, mit a csász nem látott, mert arccal lefelé volt fordulva.

A rendőrség nyomban kihall-gatta a fiatal ember atyját, ki el-mondotta, hogy fia ma reggel 7 órakor teljesen józanon távozott el hazulról, hogy Biró István akác-fált megnyesse.

Annyit is megállapított a rend-őrség, hogy Szabó Istvánt 9 óra-kor ütötte el a nagyszentmiklósi vonat. Az esetnek nem volt tanuja így a rendőrség széleskörű nyo-mozást indított meg az ügyben, hogy a fiatal ember miként került a vonat kerekei alá.

Titokzatos öngyilkosság Hmvásárhelyen.

Sziven lőtte magát.

Péntekre virradó éjszaka rette-netes és eddigéle titokzatos öngyilkosság történt Hmvásárhelyen.

A borzasztó esetről tudósítunk az alábbi részleteket jelenti:

Olejka János napzsfamos jan. 30. hagyta el a vásárhelyi kórház-at, hol hat héten keresztül súlyos betegen feküdt. Olejka a kórház-ból távozva, Palotás Ferencné lakására ment, akivel vadházas-ságra akart lépni. Hogy mi tör-ténhetett közöttük, nem lehet tudni, Olejka azonban már másnap kedvtelenül, elkeseredetten hagyta el Palotásné házát s beköltözött a Szőlő-utca 5. szám alatti lakására, hol most leszámolt az élettel s egyetlen golyóval végét szakította kálváriájának.

Az öngyilkosságra nézve Vata Imre, Olejka házigazdája derített némi világosságot.

Vata Imre a következőket mon-dotta:

— Szegény ember, mióta ná-lunk lakik, folyton zárkózott, alig lehetett vele pár szót váltani. Évek óta hol itt, hol ott csöszködött, most azonban nem tudott foglal-kozáshoz jutni.

Az este egy hét óra tájban az istállóba mentem, hogy a jószágokat megetessem. Ablaka alatt haladtam el, benéztem hozzá, egy széken ült, feje a két tenyerében, tekintete merőben előre szegezve. Nem bántottam. Kilenc óra után ismét kimentem s amint Olejka ablaka alatt haladtam el, gyér világosság szűrődött ki, az ajtó hasadékán pedig rettenetes búzós füst tolt el. Nem tudtam elképzelni, hogy mi történt. Rosszat sejtve, be akartam menni, az ajtó azonban zárva volt. Kopogtattam, de választ nem kaptam. Most már tudtam, hogy baj van, belörtém az ajtót s mikor beléptem, irtózatossá látvány tárult szemem elé, *Olejka a földön elterülve mozdulatlanul feküdt, ruhája lángba volt borulva.*

Nem vesztettem el lélekjelenlétemet a tüzet eloltottam s csak akkor láttam, hogy a szerencsétlen ember halott. Én tettem jelentést a rendőrségen.

A jelentés folytán a rendőrség kiment a helyszínre s csak akkor látták, hogy Olejka János öngyilkossá lett, valósággal ráteküdt a pisztoly csövére, azt szívének irányította s egyetlen golyóval kioltotta életét, a ruháját a pisztolyból kilövelő láng gyújtotta meg.

Az öngyilkossá lett ember ruháit átkutatták, azonban egy sor írást se találtak, így örök titok marad, hogy Olejka Jánost mi készítette rettentés tetteire. Valószínű azonban, hogy a Palotásnéval való vadházasságának sikertelensége felett való bánatában határozta el magát az öngyilkosságra. Minthogy kétségtelem megállapítást nyert az, hogy büntényről nem lehet szó, a rendőrség megengedte a boncolás mellőzésével való elhantolást.

Favágás emberhalállal.

Az öregember tragédiája.

Vujkics István németszentmihályi öreg napszámosember naponta kijárt az ujhelyi erdőbe s ott több farsával napszámba döntötte le a fákat. Eleddig nem volt semmi baja s boldog volt, hogy megtudta keresni egyik napról a másikra a kenyereket.

A szombati nap azonban végzetes volt ránézve, mert ott maradt az erdőben, utólrta a favágószerecséltelenség.

Ugyanis egy hatalmas fát döntöttek ki a munkások. Amint az

öreg ember az utolsó fejszececsapást mérte a gyökerekre, a fa hirtelen ledől s maga alá temette az öreg embert.

Haldokolva húzták ki társai a fönk alól s tíz perc alatt befejezték életét ott az erdő haván.

IRODALOM.

— Világkönyvtár. Ennek a gyűjteménynek mos megjelent kötetek egy a maga nemében páratlan irodalmi kincset hozott felszínre a felderítés homályából. Swift Jorathan „Gulliver utazásai” című könyve ez, amelyről azt tudtuk és azt hittük eddig, hogy gyerekeknek való meséskönyv. Kevesen tudják nálunk, hogy van egy másik Gulliver is: a *felnttek Gulliverje*. A rontott, tizedre csonkított gyerek-Gulliver csak a híres, sokat próbált utazó kalandjait mondja el de nem mondja el Swift nagyszerű emberlétét, gyilkos szatirját, tökéletes humorát. A felnttek Gulliverje nemcsak a törpék és óriások, nemcsak a tudósok és lovak birodalmainkon vezet keresztül, hanem az emberi társadalom és az emberi lélek legtitkosabb rejtelmeit is. A Világkönyvtár Gulliver utazásainak első teljes magyar kiadását adja s ezzel a vitáirodalom legnagyobb szatirikusát beleilleszti a magyar kultúrába. Egy nagy író mutat itt tükröt az emberiségnek, s aki ebbe a tükröbe belenéz, megdöbbentő képet lát maga előtt a humor, a guny a szatira színeivel megrajzolva. A könyvet Karinthy Frigyes fordította bravuros művészetel. A vaskos kötet 1 korona 90 fillérért minden könyvkereskedésben kapható.

REGÉNY.

Egy világyáros rejtelmei.

(268)
51. fejezet.
A bűnjel.

A férfi kocziót.
A leány felhajtotta a pohár bort.
— Ki bámul bennünket? kérdé a férfi rövid szünet után.
— A verki ember, felelte a leány — összerázkódva.
— Hé, Szepi! kiáltoita a férfi harsány hangon. Jöjj csak ide, elibém!
— Igenis nagyságos ur! kiáltoita vissza Szepi nagy alázatos sággal s a verki csavarját társának kezébe adva, a férfi asztalához sietett.
Alázatosan hajlongott.

— Mit bámul minket? kérdé a férfi nyersen.

— E én? . . . Óh, ké-ké-kérem, soha eszembe sem jutott bámulni, dadogta Szepi színlelt félelemmel. Csak vártam, lestem, hogy valami nótát parancsol a nagyságos ur! . . .

— No azért! szólt a férfi hetykén. Mert menten képentörültelek volna! Itt van öt pengő, húzd, forgasd azt a keserves kintornát, az árgyélusát ennek a pattogatott kukoriczával kiteremtettézt világnak!

Szepi mély hajlonás közt zsebre vágta az ötöst és magában ezeket gondolta:

— Különös ember . . . a leánnyal valami port itatott . . . a kék csillagos kézelőgomb nincs a kézelőjén . . . a pénzt szórja . . . Gyanus! Nagyon gyanus! Később elszaladok egyik detektív ismerősömhez, az ötszáz és ezerforint jutalom nekem is jó volna!

Szepi verkiézt tovább.

— Ennek ugyan megmondtam, mi? mondá a férfi Lidinek.

De Lid nem igen hallotta.

Bambán mosolygott, jobbra balra lógtatva a fejét s alig tudta szempilláit felemelni.

Már nem sietett, eszébe sem volt a gazdája, meg a verés.

Szagatottan és akadozva mondott valamit, mintha vizet kért volna, de a vele volt férfi nem figyelt reá.

Mielőtt tovább kísérnének azt a különös embert és áldozatát, meg kell említeni, hogy ez a férfi — Nemesi, a főrajzoló volt.

Legényeletei élt és szereimi kalandjaihoz fiatal, tapasztalatlan és ártatlan falusi cselédleányokat szedett.

A „Vörös ökör” korcsmárosa készséggel segítette céljában, jó pénzért rendelkezésre bocsátotta egyik lakószobáját, hová az elkábitott szegény leányt bevitték.

Reggel, mire a leány magához tért és öntudatra ébredt, Nemesinek már hült helye volt, a siránkozó kétségbeesett cselédet pedig azzal rémítette meg a fogados, hogy ha el nem hallgat és feltűnés nélkül ki nem megy a házból rendőrt hívat és titkos kalandozásér kecukátja.

Természetesen a szegény áldozat kétségbeesésével és szegényével szótlannal tovább állott és talán nem egy egyeneses a közeli Duvának szaladt.

Lidivel így is történt.

Nemesi intett a korcsmárosnak.

(Folvt. köv.)

URANIA
MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Kedden, f. hó 17-én este 8 órakor

Mágnás Elza.
Ime a háboru
Dráma 3 felv.

A lusta paraszt
Humoros.

Polidor mint tejkihordó
Humoros.

A Napsugár
Humoros.

Niagara vizesések.
Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Menyasszonyok figyelmébe

Olasó és csinos kivitelű menyasszonyi bu-torok készen kaphatók

NAGYBÉLA
asztalosnál
Megyeház-utca 12. sz.

Menyasszonyok figyelmébe!

SZÁLLODA
italmérési joggai és pálinkafőzdével
Kiszomborban örök áron eladó esetleg hasznobérbe is kiadó. Értekezhetni lehet

Özv. Batka Pálnéval
Kossuth-szálloda tulajdnosával
Kiszomboron.

AKI gyomorban szenved,
AKI szédülést, rosszulétet,
AKI hányási ingert érez,
AKI étvágyhiány, görcsökben szenved,

az tegyen kísérletet a Kárpáti-féle
„NOVICUM”
gyomorcseppekkel.

Sok ezer köszönőlevél tanuskodik a Novicum háziszert áldásos hatásáról

Egy hálalevelet közlünk, hogy mindenki rögtön láthassa, mi a NOVICUM HÁZISZER CSODAEREJE.

ORVOSI SZAKVÉLEMÉNY.

A Kárpáti-féle Novicum-mal behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszert nemcsak a gyomor különféle bajai ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működést is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb zavaroknak is elejét veheti.

kovácszán, 1909. aug. 6.

Dr. Zentay Dávid,
járás orvos.

Tisztelt Uram!

9 évig fájt a gyomrom minden orvosságot megpró-báltam, egy sem segített. Mig egyszer az Ön Novicum gyomorcseppeit meg próbálva, éreztem a jó hatását és azóta nem fájt a gyomrom, hála a jó istennek és köszönök Önnek. Most ismét kérek 6 üveg 2 koronást.

Még egyszer fogadja há-lamat a jó Novicumért.

Szeged, 1911. augusztus 24. én.

Tisztelője
Sihá József,
hentes, Dobó-u. 37.

A NOVICUM háziszert kapható gyógyszerárakban 2 koronás, 1 kor. 20 f. és 60 f. üvegekben. Jó hatásért szavatol és ahol raktáron nem volna, oda 3 nagy, 5 közép v. 10 kis üveg-gel 6 k 22 fillérért BÉRMEN-TVE szállít az egyedüli készítő:

Kárpáti József

Árkos-Sepsiszentgyörgy,
Kálvin-tér 6/a. sz.

Makón kapható:
Sándor Zsigmond gyógy-szertárában és Popper Gyula drogériájában.

Budapesten kapható:
Szabados Ödön „Hunnia” gyógyszerárában, Erzsébet-körút 56. sz.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét magdarát, tengeri darát és kását, valamint **fűszereket a legolcsóbb napi áron.**

Detailelésítés malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletekben.

Vámörles és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható

IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áru, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona	98 fillér.
Női háló kabátok	1 „	98 „
Női háló ingek	1 „	98 „
Női nadrágok schiffonból	1 „	98 „
Női nadrágok pargetből	1 „	98 „
Diszes párnák	1 „	98 „
Schiffon alsók	1 „	98 „

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Hagymaföld és herének való

első rendű alkalmas földek kaphatók Iritz Miksánál.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Egy jóforgalmu polgári bormérés házzal együtt eladó kedvező feltételek mellett. Értekezni lehet

Iritz Miksánál.

Igen jó fehér és siller borok 72 és 80 fillér literenként.

Nagyobb vételnél olcsóbb.

Vidékre 48 és 52 fillér 50 literen felüli vételnél

IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.

Nincs többé gyomorfájás.
A szabadalmazott **Kakuktkeserű** háziszor, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít életet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kéllemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be Számtalan hálaírat bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond
Szegedi-utcai gyógyszerárban.
Ára: kis üveg 80 fill., nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Tevékenyek elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL“
disztemetkezési vállalat.

Makó, Főter. Kenyérpiac, Tókegy-téle házban!

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetetlen olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is pártatlan, pompás díszszel, a legnagyobb megalégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem veresíthat senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulata pártfogásába, vagyok mély fizsfelettel:

Ö Z V. G Y U R I K L A J O S N É
az „Órangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítás és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

Hét díszes gyászkoszt, heges és nyílt, megfellelt behatolókai s mindenemű ravata orsz díszítései áll a vevők rendelkezésére.

Egy jóházból való fiu
nyomdász tanulónak felvétetik a „Független Ujság“ nyomdájában

Finom karlóczai ürmös
kapható IRITZ SÁMUEL özv. cégénél.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.